



● **ศ.ดร.พสุ เดชะรินทร์**

คณ:พาณชยศาสตรรและการบญช จุฬาล
pasu@cbs.chula.ac.th

'STEMpath' กับคนยุคใหม่



ในช่วงเวลานี้สำหรับนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในชั้นปีสุดท้าย จะเป็นช่วงของการสอบปลายภาคและการเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตการทำงาน ซึ่งช่วงเวลานี้ก็เป็นช่วงทดสอบจิตใจและความพร้อมของทั้งบัณฑิตใหม่ (ว่าจะได้งานหรือไม่) ขององค์กรต่างๆ (ว่าจะมีพนักงานใหม่ที่มีคุณภาพเข้ามาทำงานหรือไม่) รวมทั้งของสถาบันการศึกษาต่างๆ (ว่าบัณฑิตของตนเองจะได้งานทำหรือไม่) อย่างไรก็ตาม สิ่งหนึ่งที่หลายๆ ฝ่ายอาจจะไม่ได้ตระหนักก็คือ ในปัจจุบัน **งานในระดับแรกเข้า (entry-level jobs)** นั้นแตกต่างจากในอดีต ทำให้ทั้งบัณฑิต องค์กรที่รับพนักงาน และสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรจะต้องคิดใหม่และเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น

การเปลี่ยนแปลงใน **"งานแรกเข้า"** เกิดขึ้นทั้งจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในด้านต่างๆ ที่ทำให้รูปแบบ กระบวนการ และวิธีการในการทำงานเปลี่ยนไป รวมทั้งเกิดจากคนรุ่น Generation Z ที่กำลังเข้าสู่ตลาดแรงงาน และซึ่ง **คนรุ่น Gen Z** เหล่านี้จะมีทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับงานที่แตกต่างจากในอดีต

การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหล่านี้ทำให้เกิดความท้าทายต่อบัณฑิตว่าตนเองมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับการที่จะได้ทำงานในองค์กรดีๆ หรือไม่ หรือต้องคิดเองว่าได้ออกแบบงานให้หน้าดึงดูดใจและท้าทายสำหรับคน **Gen Z** ที่กำลังเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือไม่ หรือต่อตัวสถาบันการศึกษาที่หลักสูตรการเรียนการสอนนั้นทำให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีทักษะและความรู้ที่เหมาะสมกับการทำงานในปัจจุบันหรือไม่ จากงานศึกษาของ **Deloitte** ในต่างประเทศ พบว่า **คนรุ่นใหม่** ที่

เติบโตมาพร้อมกับดิจิทัลเทคโนโลยี จะมีความเป็น **Digital Native** มากขึ้น แต่ปัญหาสำคัญสำหรับกลุ่มคนที่เติบโตเหล่านี้ กลับกลายเป็นการขาดทักษะในสิ่งที่เรียกว่า **Cognitive social skills** ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหา การคิดเชิงวิพากษ์ การสื่อสาร รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น เทคโนโลยีที่ทำให้คำตอบต่างๆ อยู่ในรูปแบบของโทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ต ทำให้คนรุ่นใหม่ขาดโอกาสในการฝึกฝนทักษะในการแก้ไขปัญหาและการคิดเชิงวิพากษ์ (เพียงกดมือถือก็สามารถที่จะได้คำตอบต่างๆ ที่ต้องการ) ขณะเดียวกัน รูปแบบการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ก็ทำให้นำไปสู่ปัญหาเรื่องการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (คนรุ่นใหม่จะสื่อสารแบบสั้นๆ กระชับ ทำให้เกิดปัญหาการสื่อสารกับคนรุ่นเก่าๆ เนื่องจากการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์นั้นจะเน้นความสั้นและกระชับ)

เมื่อไม่นานมานี้เราตื่นตันทันเรื่องของการศึกษาที่เน้นในเรื่องของ **STEM (Science-Technology-Engineering-Mathematics)** แต่ปัญหาที่พบมากขึ้นกลับกลายเป็นพวก STEM นั้นจะขาดทักษะที่เกี่ยวข้องกับคน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นจึงเริ่มมีอีกแนวคิดหนึ่งที่เสริมเข้ามาคือ **STEMpathy** ที่นอกเหนือจากคนรุ่นใหม่จะต้องมีความรู้ในเรื่องทางด้านเทคนิคแล้ว **คนเหล่านี้จะต้องมีความเข้าใจและสามารถที่จะทำงานร่วมกับมนุษย์คนอื่นด้วย** โดยคำว่า **STEMpathy** มาจากคำว่า **STEM** ผสมกับ **Empathy**

การที่องค์กรจะสามารถรับพนักงานใหม่ที่มีลักษณะ **STEMpathy** ได้ นั่น **กระบวนการและวิธีการในการคัดเลือก** ก็จะต้องเปลี่ยนไปจากเดิม มีตัวอย่างของบริษัทซอฟต์แวร์แห่งหนึ่ง ที่มองว่าการเขียนโปรแกรม นั้นเป็นทักษะที่สามารถสอนได้ แต่ทักษะที่สำคัญกว่าและยากที่จะสอนคือการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นแทนที่จะมีวิธีการคัดเลือกด้วยวิธีการปกติ ก็จะทำให้ผู้สมัครได้จับคู่ทำงานร่วมกัน และสิ่งที่มีการประเมินคือผู้สมัครสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน และดึงศักยภาพของเพื่อนร่วมงานออกมาได้หรือไม่

สำหรับสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น การบูรณาการระหว่างฝั่งเทคโนโลยีกับฝั่งมนุษย์เป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น การมุ่งเน้นแต่ STEM เพียงอย่างเดียว จะเป็นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน แต่กลับกลายเป็นผู้ที่ไม่สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ รวมทั้งไม่เข้าใจและไม่ได้เห็นความสำคัญของบุคคลอื่น ดังนั้นความท้าทายของสถาบันการศึกษาคือการสร้างบัณฑิตที่มีความรอบด้านในรูปแบบของ **STEMpathy**